

Stichting Kinderhulp Togo

Nieuwsbrief 21, juli 2016

Inleiding

In deze nieuwsbrief geven wij een overzicht van de projecten en activiteiten in van het afgelopen half jaar (jan – jun 2016). Aan het eind van de zomer komen wij met de cijfermatige resultaten van het schooljaar 2015-2016.

Nieuwe dovenschool gebouwd in Kpalimé

Met hulp van een aantal Nederlandse parochies, Vastenactie en een Oostenrijkse stichting hebben wij begin 2016 een nieuw dovenschool in Kpalimé gebouwd. Die school was nodig omdat de oude op instorten stond en het aantal dove en slechthorende kinderen alleen maar toeneemt. De school zelf had geen geld want de ouders zijn meestal straatarm. De Togolese overheid heeft meegeholpen door gratis een terrein ter beschikking te stellen voor de school. En de ouders hebben het zand betaald dat nodig is voor het egaliseren van het terrein. In mei van dit jaar trokken de kinderen en de leraren in het nieuwe gebouw. Een Nederlandse goede-doelenstichting heeft geld gegeven voor schoolbankjes en schoolborden. De leerlingen zitten nu in een mooi gebouw op grond van de staat en onder bescherming van de inspecteur van het openbaar onderwijs. De officiële opening volgt later dit jaar. De volgende stap is dat de staat leraren gaat betalen. Daarmee is de toekomst van de school dan voor lange tijd verzekerd. Er zijn in Togo veel meer dove en slechthorende kinderen dan in Nederland. Dat komt o.a. doordat kinderen doorlopen met aandoeningen als een oorontsteking die vervolgens uitmondten in geheel of gedeeltelijke doofheid. Klik [hier](#) voor een presentatie over doofheid bij kinderen in Togo.

Veel goed werk van de fysiotherapeut

Wij zien bij onze lichamelijke onderzoeken veel kinderen met X- of O-benen of andere afwijkingen in het bewegingsapparaat. Wij hebben daarom dit schooljaar speciale aandacht besteed aan het helpen van kinderen met dit soort klachten. In december 2015 kregen we geld van

Vastenactie samen met enkele Nederlandse parochies om 18 kinderen te helpen uit het dorpje Danyi (30 km van Kpalimé). Klik [hier](#) voor een geanonimiseerd overzicht

van de klachten. Een jaar eerder hadden wij al met steun van de [Broekloop](#) 12 kinderen uit dat dorp in behandeling genomen. In totaal hebben we in dat dorp nu [22 kinderen](#) in behandeling. En we boeken goede resultaten maar soms duurt het een flinke tijd, vooral bij! Ook in Kpalimé behandelen we kinderen met lichamelijke beperkingen met steun van ons Clarafonds. Vaak gaat het om beperkingen als gevolg van slecht verlopen bevallingen of ongelukken. Ergen anders in deze nieuwsbrief vindt U een collage-foto van de behandelingen. Diverse Neder-

landse goede-doelenorganisaties en particulieren hebben ons aan het benodigde geld geholpen. Hartelijk dank daarvoor namens de kinderen en hun (veelal straatarme) ouders.

Voedingsproject heel succesvol

Van de Adventsactie 2015 hebben wij een flinke subsidie ontvangen om kinderen, ouders en leraren de beginselen van gezond eten (à la de “schijf van vijf”, maar dan aangepast aan de Togolese situatie) bij te brengen. De kinderen krijgen te weinig eiwitten waardoor er (grote) groeivertraging optreedt, ze eten ook te weinig fruit en groente waardoor ze te weinig vitamines en mineralen binnenkrijgen met alle gevolgen van dien en ze krijgen te weinig ijzer (bloedarmoede) en vitamine A (oogklachten), om maar

een paar in het oog springende voorbeelden te noemen. En ze gebruiken te veel (verzadigde) palmolie en zout (bloeddruk). Daar is met heel eenvoudige middelen wat aan te doen. Wij hebben een cursus ontwikkeld waarbij we met theorie- en praktijklessen aantonen dat je ook met minder zout en minder vet heel smakelijk kunt koken. En we geven tips over het gebruik van ingrediënten die de vrouwen niet kennen maar die hun maaltijden enorm verrijken en die goedkoop zijn zoals de bladeren van de moringaboom, parelgierst, spiruline en soja. De volgende stap is dat wij onderwijzers gaan scholen en de vrouwen die op school in de pauzes eten verkopen. En tot

Cursus voeding voor moeders: zelf een gezonde maaltijd samenstellen met producten van de markt.

De nieuwe school voor dove en slechthorende kinderen.

slot komen kinderen zelf aan de beurt. Het programma loopt nog zeker tot het eind van 2016 door.

Consultatiebureau wordt steeds populairder

Onze afdeling voor de allerkleinste kinderen (0-3 jaar) trekt steeds meer belangstelling, zowel in Kpalimé als in Sotouboua. Wij hebben de prijs dan ook heel laag gehouden, bijna symbolisch. In Sotouboua waar moeders in hetzelfde gebouw bevallen, worden de baby's vrijwel automatisch doorgeschoven naar het consultatiebureau. Maar ook in Kpalimé waar we geen kraamafdeling naast ons centrum hebben staan, brengen steeds meer moeders hun kinderen voor periodieke controle en adviezen naar ons centrum. Zo hebben we nu ruim 600 kinderen onder ons beheer. En 1/3 van de kinderen heeft geen medische problemen maar komt dus uitsluitend vanwege preventieredenen. Zoals dat ook in ons land meestal het geval is. Dit programma toont het beste aan dat ons preventiebeleid succes heeft. Want de moeders komen met hun kleintjes nu ook regelmatig als die niet ziek zijn. Om adviezen te krijgen over de verdere groei, de voeding, het slapen, lopen etc. etc.

Cursussen aan Pabo-leraren en studenten

Wij zijn dit schooljaar ook voor het eerste benaderd door PABO's waarvan er zes in het land zijn. Ze hadden van ons werk gehoord en ze willen dat wij hun leraren en leerlingen (de toekomstige basisschoolleraren) de basisbeginselen van gezondheid, voeding, spraak-/taalproblemen en leerproblemen zoals woordblindheid bijbrengen. Voor ons is dit een buitenkans want zo bereiken wij grote groepen toekomstige leraren, die de kennis in hun toekomstige loopbaan als onderwijzer weer in praktijk zullen brengen. Wij zijn actief op de PABO in Adeta (30 km van Kpalimé) en die van Sotouboua. En ook krijgen wij aanvragen van de Inspecteur van het basisonderwijs uit de regio Kpalimé om "zijn" onderwijzers bij te scholen.

Project schooltandarts in Kpalimé afgelopen

Het project schooltandarts dat wij in december 2014 met hulp van de Adventsactie zijn begonnen, is in Kpalimé

eind januari 2016 afgelopen, omdat we daar alle in aanmerking komende kinderen hebben onderzocht. In Sotouboua waar we pas veel later konden beginnen vanwege het aanvankelijk ontbreken van een tandarts, gaat het project nog enige tijd door. De resultaten van Kpalimé zijn als volgt. Wij hebben daar aan ongeveer 6000 kinderen

Les geven op de PABO in Sotouboua.

(groep 1 t/m 8 van 32 basisscholen), hun ouders en onderwijzers voorlichting gegeven. We hebben op het schoolplein bij 4151 kinderen van groep 5, 6, 7 en 8 het gebit onderzocht. En we hebben op grond daarvan 50 %, dat wil zeggen 2075 kinderen, doorgezonden voor verdere behandeling naar de tandartsenpost in het ziekenhuis. Van de onderzochte kinderen bleek 98 % tandplak te hebben, 53 % tandsteen, 23 % cariës, 95 % tandvleesontsteking en 12 % andere klachten (waaronder een aantal gevallen van een kwaadaardige tumor). Het ziekenhuis heeft op ons programma heel goed ingespeeld door de prijs van de behandelingen te verlagen met 50 %. Met financiële steun van Adventsactie hebben wij die prijs nog verder kunnen verlagen tot een voor Togolese begrippen aanvaardbaar niveau.

Cursus spraak/taalproblemen Sotouboua

Van 25 tot 28 januari 2016 hebben wij in de stad van ons tweede centrum Sotouboua een cursus gegeven aan 45 onderwijzers in het basisonderwijs. De cursus heeft tot doel hen te leren dat er spraak/taalproblemen bestaan, deze problemen te onderkennen en daarop de juiste actie

Onze tandarts in Kpalimé onderzoekt de gebitten op het schoolplein.

te ondernemen. Wij hebben deze cursus al diverse malen in Kpalimé gegeven (zie o.a. [hier](#)), waar we in totaal ruim 400 onderwijzers hebben geschoold. Maar in Sotouboua is het voor het eerst dat we deze cursus hebben aangeboden. De cursus was een groot succes. Alle onderwijzers deden enthousiast mee en uit controlevragen en testsituaties hebben wij kunnen constateren dat de cursus inderdaad is ingedaald bij de doelgroep. Dat is heel belangrijk want teveel kinderen die stotteren, slecht articuleren, vervormingen van mond en

tong hebben worden nu nog aan hun lot overgelaten. De cursisten danken in hun schriftelijke slotrapportage hartelijk degenen die dit alles hebben mogelijk gemaakt, niet in de laatste plaats de Nederlandse goede-doelen stichting.

Cursus EHBO in Kpalimé

Op 3 en 4 februari 2016 hebben wij in Kpalimé een cursus EHBO gegeven aan 11 scholen die ver van de stad zijn gevestigd. Per school mogen 2 leerkrachten de opleiding volgen. Zij worden dan binnen hun school de expert op het gebied van EHBO. Het doel van de cursus is om zelf kleine ongelukken te kunnen behandelen. Het ziekenhuis in de stad is te ver weg en bovendien hebben de meeste ouders geen geld om hun kind te laten behandelen. In twee dagen leren wij de onderwijzers de grondbeginselen van EHBO aan de hand van een syllabus die door onze chef-arts is geschreven. Ook krijgt elke school een EHBO-kit met verband, scharen, medicijnen en bijvoorbeeld ook een apparaatje om slangengif uit te zuigen. De onderdelen van de kit die zijn gebruikt, worden regelmatig aangevuld. De cursus zit vol met praktische oefeningen, aangepast aan de situatie in Togo. Zo leren cursisten bijvoorbeeld hoe ze iemand met een gebroken been moeten spalken en die dan per motortaxi naar een ziekenhuis of gezondheidscentrum te vervoeren.

Handenwasprogramma gaat nog even door

Omdat er nog wat geld over is van het Vastenactieprogramma 2014, zijn we in het jaar 2016 nog doorgegaan met het programma om handen wassen op scholen te promoten (na de toiletgang en vóór het eten). Het programma is zeer populair; vrijwel alle scholen in Kpalimé doen er aan mee. Wat betreft het vervolg van dit programma, hebben wij de scholen aangesproken op hun verantwoordelijkheid en die van de ouders. Als ieder kind elke week een klein bedragje meeneemt naar school (5 CFA ofwel € 0,0075), kan het programma worden voortgezet. Teiltjes zijn er al, die hebben wij al eerder kunnen leveren in het kader van dit programma. Wij hopen dat de scholen en de ouders nu zelf hun verantwoordelijkheid nemen. Wij kunnen en willen niet eeuwig blijven sponsoren.

Programma kinderen met een beperking loopt door

Het programma van een aantal Nederlandse parochies en Vastenactie om dove en slechthorende kinderen en kinderen met een verstandelijke beperking te helpen om

naar hun speciale school ("Vivenda" resp. "Envol") te kunnen komen loopt nog maximaal twee jaar door. In die tijd krijgen kinderen met een dergelijke handicap die ver van de school wonen, een vergoeding voor de (motor)taxikosten en ook krijgen zij op school een warme maaltijd aangeboden om op die manier de hele dag op school te kunnen blijven. Met dit programma helpen wij tientallen kinderen om aangepast onderwijs te kunnen krijgen, ook al wonen ze ver van school en zijn hun ouders vaak arm (gebroken gezinnen). Ook voorziet het programma in subsidiering van medische kosten voor de kinderen. Daarmee krijgen deze kinderen een goed kans op aangepast en goed onderwijs. Intussen kijken wij al verder, naar het moment

Instructie over goed handen wassen.

waarop het programma ophoudt. Wij proberen in samenwerking met de scholen een duurzame manier te vinden om dit onderwijs in stand te houden. Een eerste stap daarin is de bouw van de nieuwe dovenschool in Kpalimé. Die school wordt zodoende in de publieke sfeer getrokken, waardoor de financiering van de onderwijzers en het onderhoud veilig zijn gesteld. Verder kijken wij naar alternatieve financieringsbronnen voor het taxivoer en de maaltijden. Dat valt echter (nog) niet mee. Wordt vervolgd.

We bouwen nieuwe en verdiepen bestaande waterputten

Met steun van de Franstalige gemeenschap in Nederland hebben we in het voorjaar van 2016 in het dorpje Komini in de prefectuur Sotouboua een waterput kunnen laten maken. Deze put is de enige in het dorp van 200 inwoners. Tot nu toe moesten de dorpingen het water uit de rivier halen. Veel mensen, vooral kinderen, werden ziek van dat verontreinigde water. Dat is nu voorbij. De bevolking is heel dankbaar

voor de nieuwe put. En we hebben (ook weer met steun van de Franstalige gemeenschap in Nederland) 15 bestaande waterputten in Sotouboua kunnen laten verdiepen.

Die putten zijn door het steeds droger worden van het klimaat in de regio in de droge tijd niet diep genoeg meer om water te kunnen onttrekken. De meeste inwoners van de stad leven van water uit een waterput. Maar weinig mensen kunnen zich de kosten van aansluiting op het openbare waternet veroorloven. Hopelijk kunnen de mensen met deze verdiepingsslag weer een aantal jaren

Onze logopedist/audicien maakt oorafdruk om daarna oorstukje te maken (voor gehoorapparaat).

toe. Het zal nodig zijn om andere maatregelen te nemen om het wateraanbod te vergroten. Eén van die maatregelen is dat onze partner Cecodri samen met een Amerikaanse stichting geboorde waterputten gaat slaan in de buitengebieden van de stad. Dat zijn dure maar wel heel goede oplossingen. Alles staat en valt verder met het onderhoud van de putten. Helaas is dat niet altijd goed op orde.

75 ontheemde kinderen onderzocht

Tussen de bijna 2000 kinderen die we jaarlijks onderzoeken, zitten soms bijzondere gevallen. Zo kregen we medio juni 75 kinderen op bezoek die in het verleden door hun ouders te vondeling zijn gelegd of op een andere manier zijn verlaten. Ze zitten in een "ontheemdenhuis" in de hoofdstad Lomé dat wordt gerund door een Togolese goede doelenstichting. Die had van ons gehoord en wilde alle kinderen laten onderzoeken. Ze kwamen per bus uit de hoofdstad, een reis van 2,5 uur. Wij zijn bijna 4 dagen met hen bezig geweest. Op dezelfde wijze hebben wij vorig jaar meer dan 80 peetkinderen van een Duitse goede doelenstichting, die in Kpalimé actief is, onderzocht.

Ons Clarafonds gaat onvermoeibaar door

In stilte maar in de regio's Kpalimé en Sotouboua bepaald niet onopgemerkt gaat ons fonds voor de allerarmsten onvermoeibaar door. Na de zomer komen wij met de verantwoording over het schooljaar 2015-2016 maar nu al kunnen we zeggen dat het weer topdrukte is geweest bij dit fonds. We zijn vaak financieel bijgesprongen bij kinderen met gehoorproblemen maar ook bij kinderen met epilepsie. We hebben operaties meegefinancierd van relatief eenvoudige problemen zoals navel –en liesbreuk maar ook van gecompliceerdere zaken als open verhemelte en zelfs hartkwalen. En er ging weer veel geld naar slechthorende kinderen en kinderen met een verstandelijke beperking om hen naar de speciale scholen te laten gaan. Klik [hier](#) voor de resultaten van het schooljaar 2014-2015.

Onderzoek gezichtsveld met behulp van een perimeter, gefinancierd door Nederlandse goede-doelenstichting.

Financiën

Wij publiceerden in juni de verkorte jaarrekening 2015 van onze Nederlandse en Franse stichtingen (klik [hier](#)). Voor grotere donateurs en institutionele sponsors is de uitgebreide jaarrekening op verzoek beschikbaar.

Een deel van de 79 ontheemde kinderen in de tuin van ons centrum in Kpalimé.

Giften?!

Wij leven van giften, aangezien geen enkele officiële instantie ons financieel steunt. Maak uw gift over op ons bankrekeningnummer NL83 RABO 0133363376 (let op: na NL83 komt het woord RABO met een O van Otto en dan het nummer 0133363376, dat begint met een nul) ten name van Stichting Kinderhulp Togo in Zoetermeer. Uw gift wordt voor 100% gebruikt voor hulp aan de kinderen in Togo. En U kunt de gift aftrekken volgens de regels van de belastingdienst want wij zijn een [ANBI-stichting](#).

tingdienst want wij zijn een [ANBI-stichting](#).

Colofon

© Stichting Kinderhulp Togo, juli 2016

Website:

www.kinderhulp-togo.nl

Vragen/opmerkingen/suggesties:

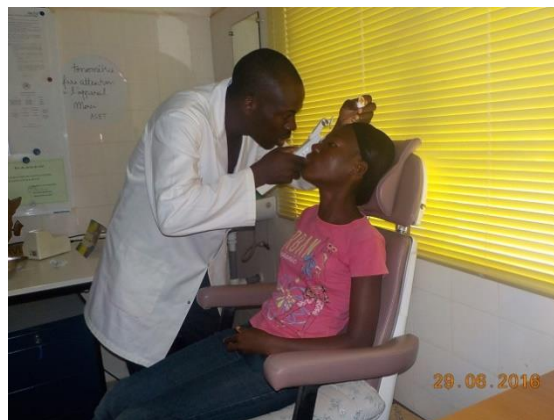
U kunt zich aanmelden voor de nieuwsbrief via: info@kinderhulp-togo.nl

Bankrekening: NL83 RABO 0133 3633 76

Van de Stichting Kinderhulp Togo te Zoetermeer

BIC: RABONL2U

Volg ons op twitter: @KinderhulpTogo.

Onderzoek van de oogboldruk in verband met glaucoom.

Collage orthopedische problemen fysiotherapeut.

Collage orthopedische problemen fysiotherapeut.